

Ľep spomladanski večer je bil, ko sem odprl duri in sem stopil v njeno sobo, tako prijazno in ljubeznivo urejeno.

Tam sta sedela v mraku in njegov obraz je bil mehak, udan, skoro deviški, popolnoma kakor moj.

Gospa Klementina mi je hitela naproti in se mi je oklenila okoli vratu ter me je poljubila z dolgim in pristrčnim poljubom.

Jaz pa sem se ozrl nanj z dolgim in žalostnim pogledom in sem zavzdihnil globoko; sedel sem na zofi molče, na to sem se ozrl še enkrat z dolgim in žalostnim pogledom in sem šel in me ni bilo nikoli več. Življenja noč se je zgrnila nad mano.

In zdaj se srečavamo časih — štiri najst nas je — in se pozdravljamo tiho in gremo vsak po svoji poti.

IZ ONEMELIH DOB. V. S. FEDOROV. DUNAJ.

Po hodnikih temotnih korakam
zamaknjen v srečnejše pač dni,
in svečico slabo drhtečo
v trepetu mi roka drži.

Pa zrem sarkofage ob stenah
in vaze s pepelom mrtvih
in napise in letnice davne,
ki časi že rušijo jih.

In s strahom mi polnijo dušo
ta pota pod temno zemljó,
a sili naprej duh nemirni:
rad videl bi mrtvecev roj.

In tu sarkofagov brez broja
in napisov zre moje oko —
Pa peša korak mi utrujen,
in lučka pojema lahno.

A dalje in dalje duh sili
v katakombah minulih mi dnij,
koder nád in želja let mladostnih
neštevilno na veke mi spi.

Teče voda, bístra voda
čez zeleno, solnčno polje,
v sinji dalji se izgublja
v morje širo, v morje mirno.
Plava čolnič, lahen čolnič,
vodijo ga moje sile,
v čolnič pa sem natovoril
vso ljubezen in vse nade,
da pripeljem vse do tebe
v pristan varni v tvojem srcu. —
In že plovem v širo morje. —
In viharji dvigajo se,
vstaja v morskem dnu rjovenje.
Ginejo mi sile mlade,
in topi se čolnič moj.

Sinje jutro je zalesketalo
skoz vihar in skozi noč megleno,
v svitu zarje jutranje zableščal
je v daljini moje sreče otok.
In mogočno dvigale palače
s kupolami so se tja v višave,
in ciprese, palme in oranže
so v jutranji rosi trepetale
in cvetove bujne otvorile.
In nebeške lile so vonjave
se čez otok, čez kraljestvo tvoje.
In moj čolnič plava vedno bliže.

In priplul sem k tihemu pristanu,
da oddahnem se od težke poti —
tuji kralj je prišel v tuje carstvo,
A spoznala v meni je sovraga,
in razpeti dala je verige.
Pa zapel sem pesem ji presladko,
in zvenela harfa je mogočno
v zrak jutranji do palače njene.
A brezčutna je ostala ona.
Pa zapel sem drugikrat ji pesem,
pesem tožno o ljubezni silni,
mogočnejše je zvenela harfa
v zrak jutranji do palače njene.
Silno vojsko ona pošlje na-me,
da odžene me iz nje kraljestva.
Pa zapel sem tretjikrat ji pesem,
pesem silno o osveti krutí.
Pa je krogla završela silna
in razbila mi je čolnič mali,
potopila nade in ljubezen
mi je v morsko brezno nepoznano.
Krohotala se kraljica mlada —
moje srce pa je izkrvavelo.

Kakor lepo pisana mavrica
bil je sen mojih davnih dnij,
ko v sanjavem srcu mojem
kraljevala si, Olga, ti.

Ko v strastnih, pohlepnih željah
trepetal mi živec je vsak,
ko je v hrepenenju gorečem
mi sleherni hitel korak.

Ko trepetal pred tvojoj lepotoj
in tvojoj mogočnostjoj
in ko sem naslajal v objemih,
v poljubih ves život svoj.

In v mojega srca mavrici
kraljevala si, Olga, ti,
in mojega bitja edini pohlep
postala si, Olga, ti.

V neskončnih željah po uživanju
se mi krčilo je telo.

In užival takrat sem ob tebi —
— oj davno dobo to.

V neskončnost ko pisana mavrica
izginil je divni moj san,
in temo objemljem, puščobo sedaj
pač vsako noč, sleherni dan.

*

Vzkravela Kosova poljana*)
je v pomladi bujno zeleneči —
cveti so pokrili jo rudeči
v mladi zarji v vigredi zarana.

Morda v noči vruga nepoznana
bila sta se na poljani speči,
morda krvca ne preneha teči,
od junakov srbskih v dar ji dana?*

Aj ti Kosovo polje nesrečno!
Tak nikdar ti nisi vzkravelo,
kar so tepla te kopita ljuta.

Kar ga ranila je deva kruta,
moje srce nič več ni veselo —
moje srce krvavi na večno.

ZAKLETI OTOK. OCEANSKA BAJKA. ZAPISAL DR. I. M.

Sredi širnega oceana je bil prelep
otok, kojega zelene obali so prali nemirni
morski valovi. Na otoku je živel dobrodu-

*) Praviijo, da je Kosovo polje vsako pomlad nekaj
časa popolnoma pokrito z rudečim cvetjem, Op. pis.

šen, a priprost narod, ki je mirno pase
svoje črede, marljivo oral gričaste poljane
in z udano gorečnostjo častil svoje bogove.
Duh teh dobrih ljudij je sanjal nedolžne
sanje, za skrivnosti sveta in tajnosti živ-
ljenja se ni brigal nobeden otočan. Le
starci so ob dolgih zimskih večerih pravili
hvaležnim poslušalcem o starih lepših ča-
sih, katere so pregnall besi in zli duhovi,
kateri pa se bodo neki povrnili, ko zopet
zmagajo dobri bogovi. Tako je preteklo
mnogo stoletij.

Nekoč pa je prišel preko morja tujec.
Da-li je bil kak bog ali heroj ali bes, to
se ne ve, človek menda ni bil. Neznani
prišlec je povzdignil svoj glas in začel
oznanjati novo vero. »O vi, zaslepljeno
ljudstvo«, je učil tujec s prepričevalno be-
sedo, »da ne spoznate svoje pogubne
zmote! Vi častite krive bogove, vi prina-
šate žrtve svojemu največjemu sovražniku.
Ali ne vidite, da vam gine zemlja pod
nogami, ne vidite, da vam trga morje-
ocean, vaš najvišji bog, noč in dan rodno
zemljo vse okoli in okoli? Vi mu žrtvujete
celo najdražje, kar imate, darujete mu naj-
boljše svoje sinove, svojo najdražjo kri,
krvniku in maliku svojemu. O kolika sle-
pota!« Ljudstvo je že pobiralo kamenje,
da bi kamenjalo krivega proroka, najpa-
metnejši pa so sprva neverjetno z glavami
majali in čez malo — verovali. Kolikor
vernikov nove vere, toliko apostolov, ki
so z navdušenjem pobijali svečenike starih
malikov. Kako je veselo zakipelo v deželi
vse povesod! Dvigali so se hramovi in sve-
tišča novemu bogu, ki je po domače go-
voril, ki je hodil med ljudstvom, ki je lju-
bil luč in samozavest. Stari malik pa je
jeze besneč zaganjal svoje neukročene moči
proti plitvim obalam ter izpodjedal obrežje
in sili! v svojo namišljeno posest. Probu-
jeni otočani pa so se zagnali z mladeniško
navdušenostjo proti krivičnemu sovražniku,
začeli zidati jezove, nasipati nasipe in de-
lati za rešitev svoje domovine. Vsi so de-